

H. Crouzel SJ: Virginité et mariage selon Origène (Museum Lesianum, section théologique, 58), Bruges 1963, str. 217.

Książka zawiera cztery rozdziały. Rozdz. I omawia wspólne podstawy doktryny o dziewictwie i małżeństwie, których się dopatruje w nauce o zjednoczeniu Chrystusa i Kościoła. Tematem rozdz. II jest dziewictwo i czystość. Czystość całkowita realizuje zaślubiny Chrystusa i Kościoła, jest prolongowaniem życia rajskiego i inaugurowaniem zmartwychwstania. Przedmiotem rozdz. III jest małżeństwo. Według Origenesa jest i winno ono być wzorowane na zaślubinach Chrystusa i Kościoła. Miłość, jaką małżonkowie sobie okazują i względem siebie posiadają, mimo cielesności winna się uduchowić na sposób miłości Chrystusa i Kościoła. Rozdz. IV przedstawia błędy odnośnie ciała ludzkiego. Origenes mówiąc o dziewictwie i małżeństwie nie ma na myśli odnośnych instytucji kościelnych. Nie ma u niego nawet śladu jakichś publicznych ślubów czystości. Podobnie też jeżeli chodzi o małżeństwo: Origenes nic nowego nie wnosi do sakramentalnej instytucji małżeństwa. Interesuje go wyłącznie aspekt duchowy i moralny, czyli podaje same podstawy życia czy to w czystości czy w małżeństwie. I czyni to w sposób charakterystyczny dla siebie: pod kątem doskonałego zjednoczenia się z Chrystusem. Stąd też jego nauka o dziewictwie i czystości jest po dziś dzień niezmiennie aktualna. Jeżeli chodzi o małżeństwo — wydaje się, że obecnie należałoby znów wydobyć i szerzej publikować jego naukę, która odpowiada wymogom naszych czasów dobitnie przypomnianym na II Soborze Watykańskim.